

شناخت، مبانی و اصول
برنامه‌ریزی فضایی با تاکید بر
برنامه‌ریزی شهری

مؤلف:

کامران نوری

استادیار دانشگاه پیام نور

انتشارات
جهاد دانشگاهی
قزوین

سرشناسه: نوری، کامران، ۱۳۴۹-
عنوان و نام پدیدآور: شناخت، مبانی و اصول برنامه‌ریزی فضایی با تاکید بر برنامه‌ریزی شهری / مولف
کامران نوری.
مشخصات نشر: قزوین: جهاد دانشگاهی، سازمان انتشارات، واحد قزوین، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری: ۱۸۳ ص.: جدول.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۷۳۱-۰۱-۱
وضعیت فهرست نویسی: فیفا
یادداشت: کتابنامه: ص ۱۷۷ - ۱۸۱.
موضوع: شهرسازی -- طرح و برنامه‌ریزی
City planning -- Design
شناسه افزوده: جهاد دانشگاهی. سازمان انتشارات. واحد قزوین
شناسه افزوده: Press Organization Jahade Daneshgahi Ghazvin Branch
رده بندی کنگره: HT۱۶۶
رده بندی دیویی: ۳۰۷/۱۲۱۶
شماره کتابشناسی ملی: ۸۷۰۰۹۰۵
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیفا

شناخت، مبانی و اصول برنامه‌ریزی فضایی با تاکید بر برنامه‌ریزی شهری

تألیف: کامران نوری
ویراستار ادبی: حدیقه همایونی افشار
صفحه‌آرایی: عاطفه ابراهیمی
طراحی جلد: مرضیه حمیدی زاده
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۷۳۱-۰۱-۱
چاپ: نوبت اول - ۱۴۰۰
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
بهاء: ۹۰۰۰۰۰ ریال

مصوبه شورای شعبه انتشارات جهاد دانشگاهی قزوین
ناشر: انتشارات جهاد دانشگاهی قزوین
کلیه حقوق محفوظ است ©

فهرست

۹	فصل اول : کلیات و مفاهیم برنامه‌ریزی شهری
۹	۱-۱ مقدمه
۱۰	۱-۲ توجه برنامه‌ریزی به فضا و رابطه‌ی آن با جغرافیا
۱۰	۱-۲-۱ فضای جغرافیایی
۱۱	۱-۲-۲ موقعیت
۱۱	۱-۲-۳ مکان
۱۱	۱-۲-۴ محیط
۱۲	۱-۲-۵ جهان بینی و دیدگاه‌ها
۱۳	۱-۲-۶ فن آوری
۱۴	۱-۲-۷ محیط طبیعی (منابع طبیعی)
۱۴	۱-۲-۸ نقش منابع انسانی در توسعه فضایی
۱۵	۱-۲-۹ نقش منابع مالی در توسعه فضایی
۱۵	۱-۲-۱۰ سازمان فضایی
۱۶	۱-۲-۱۱ فضا و زمان
۱۶	۱-۲-۱۲ درون مایه فضا
۱۷	۱-۲-۱۳ فرایند فضایی
۱۸	۱-۲-۱۴ الگوهای فضایی
۱۸	۱-۳ جغرافیای شهری و روستایی
۱۹	۱-۴ تعاریف شهر و شهرنشینی
۲۰	۱-۵ اصطلاحات و تعاریف برنامه‌ریزی
۳۹	فصل دوم : اهداف و ضرورت‌های برنامه‌ریزی فضایی
۳۹	۲-۱ مقدمه
۴۰	۲-۲ اهداف
۴۰	۲-۲-۱ اهداف کمی
۴۰	۲-۲-۲ اهداف کیفی

۴۱	۲-۳- ضرورت‌ها
۴۲	۲-۳-۱- ضرورت‌های فیزیکی (کالبدی)
۴۵	۲-۳-۲- ضرورت‌های فضای ادراکی
۴۹	۲-۳-۳- ضرورت‌های فضای تجریدی
۵۱	۲-۳-۵- ضرورت‌های فضای مجازی
۵۲	۲-۳-۶- ضرورت‌های فضای سایبری
۵۲	۲-۳-۷- توسعه پایدار شهری

فصل سوم آشنایی با انواع طرح‌ها در ایران و جهان ۵۵

۵۵	۳-۱- مقدمه
۵۶	۳-۲- طرح
۵۷	۳-۳- انواع طرح‌های سرزمینی در ایران
۵۷	۳-۳-۱- طرح جامع سرزمین
۵۸	۳-۳-۲- طرح‌های کالبدی ملی و منطقه‌ای
۵۸	۳-۳-۳- طرح توسعه و عمران (جامع) ناحیه‌ای
۵۹	۳-۳-۴- طرح مجموعه شهری
۵۹	۳-۳-۵- طرح ساماندهی فضا و سکونتگاه‌های روستایی
۵۹	۳-۳-۶- طرح جامع شهر
۶۱	۳-۷- حفاظت محیط زیست
۶۱	۳-۳-۷- طرح هادی شهر
۶۲	۳-۳-۸- طرح تفصیلی
۶۵	۳-۳-۹- طرح هادی روستا
۶۵	۳-۳-۱۰- طرح‌های ویژه
۷۰	۳-۳-۱۱- طرح شهرهای جدید
۷۰	۳-۲-۱۲- طرح شهرک‌های مسکونی
۷۱	۳-۲-۱۳- طرح سایر شهرک‌ها
۷۱	۳-۴- مراجع مسئول بررسی و تصویب طرح‌ها
۷۲	۳-۵- انواع طرح‌های سرزمینی در برخی از کشورهای جهان
۷۲	۳-۵-۱- ویژگی‌های طراحی شهری در ایالات متحده آمریکا
۷۴	۳-۵-۲- ویژگی‌های طراحی شهری در انگلیس
۷۶	۳-۵-۳- ویژگی‌های طراحی شهری در اسپانیا

فصل چهارم: پیشینه برنامه‌ریزی شهری در جهان و ایران	۸۳
۴-۱- مقدمه	۸۳
۴-۲- منشاء و خاستگاه شهرها	۸۴
۴-۳- پیشینه برنامه‌ریزی شهری در جهان	۸۵
۴-۳-۱- تمدن‌ها (شهرهای باستانی)	۸۵
۴-۳-۲- ظهور شهر و شهرنشینی در قرون وسطی	۸۹
۴-۳-۳- شهرهای قبل از انقلاب صنعتی	۹۰
۴-۳-۴- شهرها و شهرنشینی در جریان انقلاب صنعتی و بعدازآن	۹۲
۴-۳-۵- شهرهای فرا صنعتی	۹۳
۴-۴- پیشینه برنامه‌ریزی شهری ایران	۹۷
۴-۴-۱- آغاز شهرنشینی در سرزمین ایران (شهرنشینی در سرزمین ایران پیش از آریایی‌ها)	۹۷
۴-۴-۲- شهرنشینی در سرزمین ایران پس از ورود آریایی‌ها	۹۸
فصل پنجم: مراحل اجرا و تصویب طرح‌ها در ایران و جهان	۱۱۳
۵-۱- مقدمه	۱۱۳
۵-۲- شناخت مسایل اساسی در مورد تهیه و اجرای طرح	۱۱۴
۵-۲-۲- مناقصه	۱۱۵
۵-۲-۳- پروپوزال (پیشنهاد مناقصه‌گر)	۱۱۷
۵-۲-۴- قرارداد	۱۲۱
فصل ششم: روش تهیه طرح	۱۲۹
۶-۱- مقدمه	۱۲۹
۶-۲- مراحل انجام هر طرح (پروژه فضایی)	۱۳۰
۶-۲-۱- تبیین مسئله	۱۳۰
۶-۲-۲- طراحی فرضیه پژوهش و اهداف آن	۱۳۱
۶-۲-۳- تدوین مبانی نظری پژوهش	۱۳۳
۶-۲-۴- شناخت وضعیت موجود	۱۳۶
۶-۲-۵- تجزیه و تحلیل عوامل و نیروهای تاثیرگذار	۱۳۸
۶-۲-۶- آزمون فرضیه‌های پژوهش	۱۳۸
۶-۲-۷- نتیجه‌گیری	۱۴۰
۶-۲-۸- پیشنهادها	۱۴۱